

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zdanění příjmů advokátů po novele zákona o advokacii

Novela zákona o advokacii, která s účinností od 1.4.2006 zavádí nové formy výkonu advokacie, je pro řadu advokátních kanceláří impulsem k úvahám o změně ve strukturování vztahů se spolupracujícími advokáty. Jedním z významných aspektů je nepochybně i daňové zatížení.

Žhavé diskuse vyvolal v této souvislosti nový výklad Ministerstva Financí ČR ke zdaňování příjmů z advokacie, který byl jako reakce na uvedené změny publikován na internetových stránkách ministerstva (<http://cfs.mfcr.cz>).

Nový institut tzv. zaměstnaného advokáta, v jehož rámci mohou advokáti vykonávat svou činnost i v pracovním poměru k jinému advokátovi nebo ke společnosti, má zcela odlišný daňový režim než výkon praxe prostřednictvím podnikatelské činnosti. Forma podnikání je pro spolupracující advokáty z daňového hlediska vysoce atraktivní, neboť umožňuje současně několik výhod: Podnikající advokát má možnost odpočtu výdajů při stanovení základu daně v paušální výši 40 % z příjmů. Dále se z příjmu odvádí nižší příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, a to v důsledku výhodnější sazby pojistného a nižšího vyměřovacího základu, který je navíc omezen maximální částkou 486 000 Kč. V případě, že se advokát stane zaměstnancem, nebude mít nárok na odpočet výdajů. Mzda bude podléhat sociálnímu a zdravotnímu pojištění v celkové výši 47,5 % z hrubého příjmu (35% příspěvky zaměstnavatele, 12,5 % příspěvky zaměstnance). V konečném důsledku bude jeho příjem významně nižší. Pro srovnání uvádíme příklad výpočtu čistého příjmu při celkových nákladech vynaložených advokátní kanceláří na spolupráci s daným advokátem ve výši 2 000 000 Kč.

	Podnikatel	Zaměstnanec
Náklady advokátní kanceláře		
odměna advokáta	2 000 000	1 481 481
sociální pojištění - zaměstnavatel (35%)		518 519
celkové náklady na spolupráci	2 000 000	2 000 000
Čistý příjem advokáta		
odměna advokáta	2 000 000	1 481 481
výdaje (paušál 40%)	-800 000	0
sociální pojištění	-209 466	-185 185
základ daně	990 534	1 296 296
základ daně po zaokrouhlení	990 500	1 296 200
daň	-272 188	-370 012
čistý příjem	1 518 346	926 284
poměr čistý příjem/náklady	76 %	46 %

Finanční úřady budou v návaznosti na nový výklad ze strany Ministerstva Financí ČR zřejmě kriticky zkoumat dosud používané struktury vzájemných vztahů mezi spolupracujícími advokáty. U příjmů dosahovaných advokáty, kteří fakticky nevykonávají advokacii samostatně, a současně nejsou zaměstnanci, bude rozhodující, zda vztah nese znaky závislé činnosti (zaměstnání). Riziko překvalifikace příjmů na příjmy ze závislé činnosti hrozí zejména v případech, kdy smlouva uzavřená se spolupracujícím advokátem není po formální stránce pracovní smlouvou, ale obsahují ujednání typická pro zaměstnání, jako je například sjednání pevné pracovní doby či dovolené, poskytování výhod typických pro zaměstnanecký poměr či omezení rizika souvisejícího s výkonem činnosti. Překvalifikace příjmů by měla za následek doměření příslušných daní a odvodů jak na straně spolupracujícího advokáta, tak i na straně plátce příjmu.

Advokáti tedy mohou upravit strukturu svého podnikání a související smluvní vztahy nastavit tak, aby optimalizovali daňové dopady

a současně snížili možná rizika. Při strukturování lze využít i nové možnosti vykonávat advokacii i jako společníci komanditní společnosti nebo společnosti s ručením omezeným. Tato forma umožňuje nižší zatížení dosahovaných zisků na úrovni společnosti (sazba daně z příjmů 24 %), při výplatě je však vybírána srážková daň sazbou 15 %. To znamená konečné daňové zatížení ve výši 35,4 %. Zisky dosažené prostřednictvím veřejné obchodní společnosti či v rámci výkonu samostatné činnosti nebo sdružení se daní progresivní sazbou daně ve výši 12 % až 32 % (u příjmů nad 331 200 Kč).

Tato nová situace sebou přináší řadu příležitostí i hrozeb.

Pokud ale advokáti dokáží využít příležitostí a minimalizovat rizika, která ze změn v legislativě i výkladech daňových předpisů vyplývají a dostatečně zváží všechny důsledky plynoucí ze zvoleného způsobu výkonu, mohlo by se toto „otevření bran“ stát jejich velkou konkurenční výhodou.

Dita Šulcová

[autorka je manažerkou daňového oddělení společnosti TACOMA](#)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Zjednodušení rozvodového řízení - aktuální právní úprava vs. změny, které zavádí rozvodová reforma](#)
- [Ochrana klimatu a výroba zboží v roce 2024: uhlíkové clo a změny v emisních povolenkách](#)
- [Poskytování informací zadavatelem v zadávacím řízení](#)
- [Zásady pro spolupráci obcí s developery a možnost dohody na změně územního plánu](#)
- [Jak mohou firmy těžit z EU Taxonomie? Příklady konkrétních příležitostí ve třech sektorech](#)
- [Změny v bezplatných emisních povolenkách: na koho dopadnou a jak se na ně připravit?](#)
- [Investice do společné věci v nesezdaném soužití](#)
- [K povinnosti zaměstnance vrátit zaměstnavateli rozdíl mezi stálou a dosaženou mzdou při uplatnění konta pracovní doby](#)
- [Holdingy a zneužití práva při výplatě podílu na zisku.](#)
- [Technická novela zákona o zadávání veřejných zakázek vejde v účinnost už 16. 7. 2023](#)